

Institutiones Canonicæ Sive Ius Ecclesiasticvm

Wiestner, Jacob

Monachii, 1706

XVI. Decet concessum à Principe beneficium esse mansurum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62649](#)

§. Excipiuntur tamen. Imprimis dispositions, quæ, si non extenderentur, vi & effectu facile destituerentur, c. In iis 30. de Privileg. ex qua causa testamenti factio- nis ademptio ad codicillos, c. Quanquam 2. de Uſuris in 6. & interdiuſum civitatis ad suburbia extenditur, c. Si civitas 17. de Sent. excom. in 6. Secundò dispositio mu- nita clauſulâ, extenſionem ad ſimilis per- mittente: &c, cui in ſimilibus, licet non expreſſis caſib⁹, locum eſſe, conſtitutione aliquā eſt declaratum: ſicut infamia pro- ditoris patriæ vel Principis, & in habilitas haereticorum ad beneficia & officia publi- ca ad illorum filios Jure extenta eſt, l. Quis- quis §. 1. C. ad L. Jul. Majest. c. Quicun- que 2. §. Haeretic⁹ & c. Statutum 11. de Heretic⁹, in 6. Terti⁹, ſi non facta ex- tenſione diſpositionis ſequetur iniqui- tas aut abſurdum: qua de re latē Palao Tract. 3. disp. 5. p. 3. §. 4. à n. 8. ex qua cauſa infamia, mulieribus intra annum Iudicii nubentibus, Jure Civili irrogatā, l. pr. C. de Secund. Nupt. etiam intra tem- pus illud turpiter viventes notantur, Auth. Iudicium Rubr. cit. cui hodie quoq; locus eſt; quia c. Quod ſuper 4. & c. fin. Rubr. cit. text⁹ de nubentibus: non de turpiter viventibus loquuntur. Demum lex principaliter lata favore Republica, Glosa in c. Sciant cito. V. Alios, Religionis aut ſalutis animalium: ex qua cauſa conſtitutione correctoria, malam fidem à Præſcriptione excludeant, immemoriale affici, dictum eſt Lib. 2. tit. 26. n. 33.

9. Hac tenuis dictis duo addenda ſunt. Primum eſt, cum diſpositio duas partes separatas habeat objecta, eam quoad unam partem, tanquam favorabilem, admittere extensionem: quoad alteram verò, tan- quam odiolam, restrictionem exigere poſſe, Peckius ad hanc Reg. n. 9.

10. Alterum, cum ſpectatis omnibus

diſpositionis qualitas ambigua manet, eam pro favorabili potius, quam odiolam haben- dam; quod à Principe beneficium potius & favor, quam odium ſit præfumendum. Baldus in l. Si quis 29. C. de Paſtis ad fi- nem & cit. Suarez Lib. 5. de LL. cap. 2. n. 13.

REGULA XVI.

Decet confeſſum à Principe Be- neficium eſſe mansurum.

SUMMARIUM.

1. Beneficij nomine etiam privilegium venit.
2. Regula ſenſus & ratio.
3. Principis confeſſionem revocare eti- am ſucceſſor nequit:
4. Niſi iuſta cauſa ſubſtit.

Prinicipis beneficium in ſpecie id ſo- lū, quod is liberali voluntate de ſuo vel ſecundum aut præter Jus commune: in genere autem & hāc Regulā illud etiam dicitur, quod contra Jus concedit; ut proinde eō nomine hīc etiam privilegium, contra Jus confeſſum, intelligatur, Peckius bīc n. 4. Strein. n. 1. & Nidus n. 4. Quare

Propofitio Regula lensus eſt, Privi- legium & alio confeſſiones gratioſe, ſine termini ſenſu determinatione temporis & Principe ſacta, perpetua ſunt; ut, ſi pri- vilegium vg. Personale, ad privilegiati vi- tam: ſi Reale ſit, ultra eam extendatur & ſtabiliter perfeveret: & abſque iuſta cauſa gravi cauſa nequeat auferri: pro- ut etiam defumitur ex c. Si cui 36. de Prab. & dignit. in 6. Unde vel maximè Principi conuenit illud Psaltis Regii, Se- mellocutus eſt Deus, Psalm. 61. v. 12. & Pila- ti, Quod ſcripsi, ſcripsi, Joan. cap. 19. v. 22.

D d d 3. cum ha-

cum habere debeat calatum unum & unam linguam, atque esse immobilis infar lapidis angularis ac Poli in celo, Baldus Lib. 1. Conf. 326. & Gaill, Prædic. Lib. 2. observat. 55. n. 3. Rationem Canisius reddit; quod Princeps ex suo consensu non minus obligetur quam privatus; propter æquitatem & rationem naturalem, dictantem ea, quæ semel placuerunt, servanda, l. 1. pr. ff. de Patis: Principem autem æquitati & rationi naturali esse subjectum, nemo est, qui in dubium vocet.

3. Neque privilegia etiam Realia ultra concedentis vitam non porrigi, persuaderi quod, cum resoluto jure dantis jus quoque accipientis resolvatur, arg. e. Nuper 6. de Donat. inter vir. & uxor. & l. Vettigali 31. ff. de Pignoribus, sicut cetera, sic etiam, privilegia & beneficia quævis à Principe accepta expirare, aut saltem à successore ad libitum revocabilia esse, sit necesse; cum istius potestas lege constringi non poterit ab antecessore, tanquam pari: qui in parem imperium non habet, e. Innotuit 20. de Elec. & l. Nam magistratus 4. ff. de recept. arbitri. quia, licet morte Principis ejus potestas resolvatur & ad successorem transeat quoad futura, non tamen ad hunc transit quoad ea, quæ ab antecessore meritorum aliòve simili intuitu alicujus persona vel dignitati cum dominii vel juris translatione sunt concessa; talia enim, neque dum vivet, ab antecessore, neque istò defunctò, à successore sine justa & gravi causa auferri, saltem honestè ac licet posse, ex communi aliorum sententia defendant Suarez Lib. 8. de LL. cap. 37. n. 7. Sanchez Lib. 8. de Matrim. disp. 33. n. 2. & Molina de Primogen. Lib. 4. cap. 3. n. 21. quod alias absque justa causa rebus ac juribus suis quis privari à Principe pro lubitu posset, contra deducit Lib. 1. tit. 2. d. n. 53.

4. Justæ autem causæ privilegium sub-

dito indultum revocandi. Imprimis sunt quæcumque ad revocandam ob ingratitudinem inter vivos donationē sufficiunt, & l. fin. C. de Revocan. donat. & c. fin. de Donat. referuntur. Deinde privilegiū abusus; cum privilegiū mereatur amittere, qui concessa tibi abutitur facultate, ut communis tria & suprà Tit. 33. à n. 55. explicata Regula habet. Demum, si rerum statu & circumstantiis cum tempore mutationis cesset concessionis causa, finalis aut privilegiū esse incipiat publicè damnum, vel præjudicium Principis dignitati, ut idem revocari publicè intersit, cit. Suarez cap. 37. n. 5. & Palao Tract. 3. diff. 4. p. 21. §. 1. n. 4.

REGVL A XVII.

Indultum à Jure Beneficium non est alicui auferendum.

S U M M A R I U M.

1. Juris beneficium à lege vel canone est.
2. Regule de eo sensus & ratio.
3. Beneficium Juris aliquando auferuntur Princeps,
4. Vel statuō aut confuetudine tollitur.

A Ffinitus præcedenti, diversa tamen 1. ab ea hæc Regula est; cum, licet de privilegio aliòve Principis beneficio utraque illa tamen de eo per speciale, ita per generalē Constitutionem sive legem aut canonem indultō procedat.

Si sensus istius est, *A Jure, sive lege vel 2. canone, alicui competens beneficium, sive aliquid agendi vel omittendi facultas, ei auferri vel, quod minus eō utatur, impeditri non debet: prout etiam desumitur ex c. fin. de Secund. Nupt. & c. Commis. 35. de Elec.*